

העיר הישראלית 2030: תכנון עירוני מחוץ לקופסא

ביוזמת מחלקת ההדרכה של מרכז השלטון המקומי ופורום ה-15

מבוא

כיצד תיראה העיר הישראלית בסוף העשור הבא? כיצד ייראה המרחב הציבורי ומה יהיה שונה באופני השימוש שלנו בו? מה ניתן ללמוד מערים במדינות אחרות בעולם על עתיד הערים שלנו? קורס זה מציע התבוננות באפשרויות לסדר היום העתידי של גופים העוסקים בתכנון העירוני בישראל, תוך דיון בהזדמנויות יחודיות לבחינה מחדש של תפיסות עולם מקובלות של 'תכנון טוב' והקניית כלים פרקטיים חדשים להתמודדות עם אתגרים שונים בדרך ליישום עירוניות בת-קיימא.

מטרות

- * ללמד תהליכי תכנון מתקדמים ולהכיר כלים חלוציים להתערבות במרחב העירוני. זאת, באופן הלוך בחשבון אילוצים שוטפים ויעדים של רשויות מקומיות (התמודדות עם אילוצי מערכת התכנון, המסגרת המשפטית והרגולטיבית, היעדר משאבים ותקציבים, סוגיות כלכליות ועוד).
- * להרחיב את "ארגז הכלים" התכנוני של אנשי המקצוע ברשויות המקומיות ליישום פרויקטים ותהליכי תכנון מתקדמים, מעניינים וחדשניים בערי ישראל.
- * לחשוף את המשתתפים לדוגמאות של כלים וגישות מקוריים ומוצלחים לתכנון ולפיתוח מערים בארץ ובעולם וללמוד מהם.
- * לעודד מחשבה יצירתית ומתקדמת על המרחב העירוני בקרב אנשי המקצוע ברשויות המקומיות.

אוכלוסיית היעד

נבחרו ציבור, מנכ"לים ברשויות המקומיות, מנכ"לים בחברות הכלכליות, מהנדסי ערים, יו"ר וסגנים בוועדות תכנון ובנייה, מנהלי אגפי תשתיות, מנהלי שפ"ע, אדריכלי ערים, מנהלי מחלקות הנדסה ותכנון, מנהלי מחלקות לתכנון אסטרטגי, מתכננים ובעלי תפקידים נוספים ברשויות מקומיות העוסקים בתכנון ותכלול רב תחומי של המרחב העירוני.

ייעוץ וניהול אקדמי

אדריכל ומתכנן עודד קוטוק, מיסד ועומד בראש המשרד ל"תכנון רב תחומי", מיסד ומנהל שותף של 'קבוצת השעה' לניצול הזדמנויות עירוניות, חבר סגל בבית הספר הגבוה להנדסה ולעיצוב שנקר.

מתכונת הלימודים

היקף השעות בקורס:	49 שעות (7 מפגשים)
יום לימודים:	יום ד' , בין השעות 09:00 – 15:15
מקום הלימודים:	מרכז תרבות "בית דורון" רח' הראשונים 1, רמת גן
מועד פתיחת הקורס	3 במאי 2017
מועדי המפגשים בקורס:	21.06, 14.06, 7.06, 24.05, 17.05, 10.05, 3.05

חובות הקורס

ניתוח והצגה של מקרה מבחן מקומי באמצעות כלים ותובנות מהקורס. נוכחות פעילה בלפחות 85% מהמפגשים.

העומדים בדרישות הקורס יקבלו תעודה המזכה בשעות לגמול השתלמות של השלטון המקומי, בכפוף להנחיית ועדת גמול השתלמות.

שכר לימוד

2,850 ₪. המחיר כולל הדרכה, חומר מקצועי כתוב וכיבוד קל.

ייתן דגש על הדגמה של נושאים שונים באמצעות מקרי מבחן ועל דיון מעשי על האפליקטיביות שלהם במרחבים העירוניים של ישראל.

אתגרים עירוניים מוכרים ; כלי עבודה חדשים

מעבר לגבולות הציפוף:

- פיתוח בשטחים צפופים ועל "דחיסת יח"ד"
- תשתיות תחבורה עירוניות בעידן של עומס גובר
- תכנון וניהול בעידן חדש של הקצאת שטחי ציבור פתוחים ובנויים
- ציפוף למתקדמים – ללמוד מדרום מזרח אסיה

התמודדות עם מהפכות במבנה הדמוגרפי והחברתי של העיר:

- ערים מעורבות / ערים מחולקות: על יחסים מורכבים בין אוכלוסיות עירוניות בישראל.
- ללמוד מהפריפריה: 'עירוניות אחרת' בערים של קבוצות מיעוט בישראל
- התמודדות עירונית עם האתגר של הזדקנות האוכלוסייה
- על תהליכים בני זמננו בפיתוח עירוני בסין
- מבט נוסף על צדק חלוקתי במרחב העירוני בישראל

פרדיגמות יורדות - פרדיגמות עולות: תפיסות עולם חדשות של העיר

על הרלוונטיות של העיצוב העירוני באלף השלישי:

- העדפות הציבור ל'צורה של העיר' מנקודת המבט היזמית
- אידאל ומציאות בעיצוב עירוני אקטואלי
- התלבטויות בתכנון בין זמננו של חללים ציבוריים

מה נמצא מעבר לשיח על העיר הטובה?

- הקניון: מבט נוסף על חללים עירוניים 'מוקצים'
- על ערי הביניים בישראל
- אמות מידה מתקדמות לאיכות החיים בעיר
- שינויים והתאמות לביקוש והשימוש במרחב הציבורי

כלים מתקדמים להתערבות בערי העתיד

מה מציעים כלים חלוציים להתערבות בערי העתיד?

- אמצעים מתקדמים להבנה ולחיזוי של התנהגות נוסעים בערים בישראל
- רגולציה מתקדמת בעולם
- Space Syntax - הטכנולוגיה של פיענוח המשמעות והגברת היעילות של רשת הרחובות
- ניצול ארגז הכלים של 'העיר החכמה'
- השתתפות הציבור בתכנון בעידן הרשת
- המהפכה המרחבית של המציאות הרבודה (A.R.)
- כלים ודוגמאות להתערבות באקלים העירוני
- כלים לשינוי התנהגותי של תושבי העיר, דוגמאות מהמערב
- חדשנות בשימור

❖ יתכנו שינויים בנושאים ובסדרם.

מחלקת הדרכה עברה לרישום מקוון באתר האינטרנט של מרכז השלטון המקומי:

www.masham.org.il

- **לרישום מקוון** יש להיכנס לאתר מרכז השלטון המקומי, למחלקת הדרכה. במסך הראשי של "הדרכה" חפשו "רישום לפעילויות" והירשמו לפי הנחיות שם. לקובץ מפורט יותר המתאר את תהליך הרישום כנסו ל "אודות".
- במידה שדרושה עזרה בתהליך ההרשמה בלבד, אנא פנו ל: 03-6844227, יסמין או 03-6844291 לסיגל